

Restes romanes tocant la carretera Reial / 3 Santos

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carretera Reial, s/n.
Emplaçament Av. del Pla del Vent amb la carretera Reial.

Coordenades:

Latitud: 41.37982347919
Longitud: 2.0655074563416
UTM Est (X): 421860
UTM Nord (Y): 4581343

Classificació

Número de fitxa 08221 - 80
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà Modern
Segle I-III dC., XV-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les estructures romanes, afectades per la construcció del traçat de la línia T3 del Trambaix, van ser desmuntades l'any 2004 sota control arqueològic. Només es va conservar el dipòsit romà (lacus) que va ser traslladat al Parc de Camp Roig, a 50 metres del seu emplaçament original.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BPU-72
BCIL número de registre 217-I per aprovació de la Comissió d'Urbanisme del 7 de maig de 1987.
Va ser protegit amb fitxa pròpia al catàleg de 1986, i novament descrit a la millora de jaciments realitzada al 2002 per Goretti Vila.
Data aprovació: dj., 07/05/1987 - 12:00

Número inventari	CCAA 12934
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Just Desvern, Plaça de Jacint Verdaguer, 2, 08960

Fitxes associades:

[Lacus Vinarius](#)

Autoria de la fitxa Marina Peris i David Torres - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dj., 17/10/2024 - 15:54

Descripció

Assentament rural d'època romana situat al solar ubicat a la confluència de la carretera Reial amb l'avinguda del Pla del Vent.

La intervenció arqueològica realitzada l'any 2003-2004 va documentar la *pars rustica* d'una vil·la romana datada entre els segles I-III dC, amb una sèrie d'estructures relacionades amb l'emmagatzematge i transformació de productes agrícoles. El complex està format per quatre habitacions delimitades per fonamentacions de murs de pedra, cinc sitges per emmagatzemar cereal, un *lacus* per elaboració de vi o oli, una estructura soterrada que correspon a una fossa de maniobra d'una premsa de biga, una *dolia* per emmagatzemar un producte transformat líquid o sòlid i diversos retalls sense una clara adscripció funcional.

A més de la vil·la romana, l'excavació va poder constatar l'ús agrícola del solar al llarg dels segles XIX i XX a partir de la documentació d'una sèrie de rases d'arada d'aquesta cronologia.

Totes les estructures estaven afectades per la construcció de la línia T3 del Trambaix, motiu pel qual van ser desmuntades sota una intervenció arqueològica preventiva l'any 2004. Durant aquests treballs el dipòsit romà (*lacus*) es va traslladar al parc de Camp Roig, situat a 50 m. del seu emplaçament original. Actualment, es pot gaudir d'aquest element patrimonial restaurat, protegit i degudament senyalitzat en aquest espai.

Observacions:

Les estructures romanes de la carretera Reial / 3 Santos es trobaven a 50 m de les sitges del jaciment arqueològic de Quatre Camins, datat en la mateixa època. Per aquest motiu, proximitat i cronologia, no es pot descartar que es tractés de la mateixa explotació agrícola en època romana.

Història

Les primeres notícies del jaciment arqueològic de la carretera Reial davant de la benzinera "3 Santos", les aporten Josep Maria Solias l'any 1982 i Llibert Piera l'any 1986, detectant en aquell moment la presència de ceràmica romana i del *lacus* escapçat per la carretera, a l'alçada del negoci de venda i exposició de caravanes que hi havia en aquest emplaçament. Ja en aquells moments plantejaren la possibilitat que l'estructura formés part d'una vil·la romana, datada entre els segles I i III dC. per la troballa d'un fragment

de ceràmica Terra sigil·lada clara A, a més de fragments d'àmfora, *tegulae*, *dolia* i ceràmica africana.

Entre els mesos d'octubre de 2003 i octubre de 2004 es realitzà la primera intervenció arqueològica en aquest sector del municipi, motivada per la construcció del traçat la línia T3 del Trambaix. L'excavació va confirmar l'existència de la vil·la romana amb una datació alt imperial, documentant sitges, habitacions, retalls, un *lacus* i una *dolia*, estructures habituals en un centre de transformació i elaboració de productes agraris d'època romana. A finals del 2004, entre els mesos de novembre i desembre, es va dur a terme el trasllat del *lacus* al seu emplaçament actual al parc de Camp Roig.

L'any 2007 es desenvolupà una nova intervenció arqueològica preventiva, dins del projecte *Complementació connexió entre les EATP d'Abrera i Cardedeu. Tram: entre la B-23 i la riera de Sant Just*. L'actuació es va centrar en la realització de 9 rases de caràcter informatiu a l'avinguda Lluís Companys, dins del terme municipal de Sant Joan Despí però a la frontera amb Sant Just Desvern. El resultat de la prospecció va ser negativa pel que fa a estrats i estructures arqueològiques.

La darrera actuació es va dur a terme entre els dies 13 i 24 de febrer de 2017. La intervenció arqueològica preventiva consistí en el seguiment de les obres per condicionar un solar trapezoïdal, ubicat entre l'avinguda Pla del Vent i la carretera Reial, com aparcament provisional. La motivació dels treballs venia determinada per trobar-se dit solar a tocar de les restes arqueològiques de la vil·la romana documentada l'any 2003-2004. Els resultats del seguiment van ser negatius, ja que no es documentaren estructures ni estrats arqueològics.

Bibliografia

CASTILLO GÓMEZ, Rony José; GRINÓ MÁRQUEZ, Damià (2006). *Memòria de la intervenció arqueològica a les restes romanes junt a la Carretera Reial*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 5770.

ESPEJO BLANCO, José Manuel (2017). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a l'avinguda Pla del Vent / ctra. Reial*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12993.

GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1996). "Aproximació a l'estudi del poblament d'època romana a la vall de Verç". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 7, p. 9-64.

MARTÍN OLIVERAS, Antoni (2012). "Anàlisi tecnofuncional d'estructures productives vitivinícoles d'època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus arca lapidum". *Pyrenae*, vol. 43, núm. 2, p. 53-98.

PÉREZ CONILL, Jordi (1987). "Prehistòria i Història Antiga". *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). Fitxa, 72. *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PIERA FIBLA, Llibert (1986). "Resultats de les prospeccions a diversos jaciments ibèrics i romans de Catalunya". *Empúries*, vol. 48-50, II, p 206-211.

RAMOS RUIZ, Jordi (2007). *Memòria de intervenció arqueològica preventiva del projecte: complementació connexió entre les ETAP d'Abrera i Cardedeu. Tram: entre la B-23 i la riera de Sant Just*.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982). *El poblament del curs inferior del Llobregat en època romana*. Memòria de llicenciatura. Universitat de Barcelona.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1983). "Els primers habitants de Sant Joan Despí". *La Font del Bé*, núm. 45. Sant Joan Despí.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1990). *El poblament ibèric i romà del curs inferior del Llobregat*. Tesi Doctoral. Universitat de Barcelona.

VILA FÀBREGAS, Goretti (2002). *Actualització fitxes arqueològiques: Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic*. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.](#)

